

Проф. Др Стево Мирјанић, редовни професор, ужа научна област Економика пољопривреде, Пољопривредни факултет у Бањој Луци, предсједник;

Проф. Др Никола Вукмировић, редовни професор, ужа научна област Предузетничка економија, Економски факултет у Бања Луци, члан;

Проф. Др Небојша Новковић, редовни професор, ужа научна област Менаџмент и организација у пољопривреди, Пољопривредни факултет у Новом Саду, члан.

**Наставно-научно вијеће
Пољопривредног факултета
Универзитета у Бањој Луци**

Предмет: Извјештај комисије по расписаном конкурс за избор сарадника на ужу научну област Економика пољопривреде, за наставне предмете: Мала и средња предузећа у агробизнису, Економика прераде пољопривредних производа, Развој предузетништва у руралним подручјима, Развој предузетништва у агробизнису

Одлуком Наставно-научног вијећа Универзитета у Бања Луци, број: 0101-303-31-7а/11 од 10.02. 2011. године именовани смо у Комисији за писање извјештаја по расписаном Конкурсу за избор наставника за ужу научну област **Економика пољопривреде**, за наставне предмете Мала и средња предузећа у агробизнису, Економика прераде пољопривредних производа, Развој предузетништва у руралним подручјима, Развој предузетништва у агробизнису, о чему подносимо сљедећи:

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: 09. 02. 2011. године у дневном листу „Глас Српске“ Ужа научна/умјетничка област: Економика пољопривреде (Пољопривреда) Назив факултета: Пољопривредни факултет Бања Лука Број кандидата који се бирају: 1 Број пријављених кандидата: 1
--

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: **Љиљана (Радислав) Дринић**
Датум и мјесто рођења: **31. 05. 1965. године, Бела Црква**
Установе у којима је био запослен: **Пољопривредни факултет Бања Лука**
Звања/ радна мјеста: **Виши асистент,**
Научна/умјетничка област: **Економика пољопривреде, Пољопривреда**
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима: **Научно друштво аграрних економиста Балкана.**

2. Биографија, дипломе и звања

Основне студије:

Назив институције: **Пољопривредни факултет Нови Сад**
Мјесто и година завршетка: **Нови Сад, 1989. године**

Постдипломске студије:

Назив институције: **Пољопривредни факултет**
Мјесто и година завршетка: **Нови Сад, 2004. године**
Назив магистарског рада: **„Концепт развоја малих и средњих предузећа у агробизнису у Републици Српској,,**
Ужа научна/умјетничка област: **Економика пољопривреде, Пољопривреда**

Докторат:

Назив институције: **Пољопривредни факултет**
Мјесто и година завршетка: **Нови Сад, 2010. година**
Назив дисертације: **„Могућности развоја прехранбене индустрије Републике Српске“**
Ужа научна/умјетничка област: **Економика пољопривреде, Пољопривреда**

Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање и период):

Пољопривредни факултет Бања Лука, виши асистент на предмету: Економика прераде пољопривредних производа, изабрана 12.07.2007. године на период од пет година.

3. Научна/умјетничка дјелатност кандидата

3.1. Радови прије последњег избора/реизбора	
3.1.1 Научни радови на скупу међународног значаја штампани у цјелини (6 бодова)	1. Дринић Љиљана, Новковић Н., (2006): Инкубатори, као модел развоја малих и средњих предузећа, Економика пољопривреде бр. 53, Београд, (стр. 757-765).
Број бодова:	6
3.1.2 Оригинални научни рад у часопису националног значаја (с рецензијом) (5 бодова)	1. Љиљана Дринић, Значај развоја малих и средњих предузећа у агробизнису у Републици Српској, оригинални научни рад, страна 53 до

	63, <i>Агрознање</i> , Vol. 7, бр. 1, 2006. Универзитет у Бања Луци, Пољопривредни факултет.
Број бодова:	5
Укупан број бодова	11
3. 2. Радови послје последњег избора/реизбора	
3.2.1. Научни рад на скупу међународног значаја, штампан у цјелини (6 бодова)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Остојић, А., Комић, Ј., Љиљана Дринић, Гордана Роквић, Весна Мрдаљ, : <i>Анализа тенденција увоза и извоза свјежег поврћа БиХ</i>, страна 298-302, претходно приопћење, 45 Хрватски и 5 међународни симпозиј агронома, 15-19. вељаче 2010. Опатија, Хрватска 2. S.Mirjanić, Ž.Vaško, A.Ostojić, Gordana Rokvić, Vesna Mrdalj, Ljiljana Drinić, Aleksandra Vučenović,(2009): <i>Population dynamics and structure in rural aereas of the Republic Srpska, Regionalizatio in function of rural development"</i> Mauagement agricola, Proceedings, seria I, vol XI, str 137-145 3. Мирајанић, С., Вашко, Ж., Остојић, Г., Гордана Роквић Весна Мрдаљ, Љиљана Дринић, <i>Рурални развој у функцији искориштења расположивих ресурса-примјери општина Невесиње, Шековић и Рибник</i>, страна 323-331, зборник радова међународног научног савјетовања Мултифункционална пољопривреда и рурални развој, Институт за економику пољопривре, Београд, 2008.
Број бодова	18
3.2.2. Оригинални научни рад у часопису националног значаја (с рецензијом) (5 бодова)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мирјанић, С., Остојић, А., Вашко, Ж., Љиљана Дринић, Гордана Роквић, Весна Мрдаљ, . <i>Могућности развоја малих и средњих предузећа и предузетништва у општинама Невесиње, Шековић, Рибник</i>, <i>Агрознање</i>, Vol. 10., бр., 4. 2009. 2.Остојић, А., Љиљана Дринић, Весна Мрдаљ, : <i>Анализа паритета цијена пшенице и кукуруза и инпута у Републици Српској</i>, страна 129-137, <i>Агрознање</i>, Vol. 10., бр. 3. 2009. 3. Весна Мрдаљ, Љиљана Дринић, <i>Приказ избора оптималне структуре пољопривредне производње породичног газдинства са подручја Семберије</i>, <i>Агрознање</i>, Vol. 9., бр. 4, 2008.

	4. Мирјанић, С., Крстић, Б., Весна Мрдаљ, Љиљана Дринић , Гордана Роквић, Вашко, Ж., Остојић А., <i>Економска валоризација организационо-технолошких рјешења у производњи и промету пољопривредних производа</i> , страна 55-73, <i>Агрознање</i> , Vol. 9., бр. 3. 2008.
Број бодова	20
Укупан број бодова	38
<p>3.2.1.1. Остојић, А., Комић, Ј., Љиљана Дринић, Гордана Роквић, Весна Мрдаљ,: <i>Анализа тенденција увоза и извоза свјежег поврћа БиХ</i>, страна 298-302, претходно приопћење, 45 Хрватски и 5 међународни симпозиј агронома, 15-19 вељаче 2010. Опатија, Хрватска.</p> <p><i>Циљ истраживања је анализа тендеција извоза и увоза свјежег поврћа, са посебним освртом на однос извоза и увоза БиХ и Хрватске. У раду су посматране сљедеће повтарске културе: крумпира, купус, црни лук, парадајз и паприка, као културе које имају највеће учешће у структури сјетве повтарских култура у БиХ. Резултати анализе вањско-трговинске размјене за период од 2003 до 2008 су показали позитиван биланс БиХ у односу на Хрватску код крумпира, купуса и парадајза. Пројекција биланса до 2011 године показује да ће се позитивна стопа раста извоза из БиХ у Хрватску наставити само код купуса, а да ће код паприке прећи из негативне у позитивну вриједност. На основу резултата се може уочити да је Хрватска веома битан вањско-трговински партнер БиХ.</i></p>	
<p>3.2.1.2. S.Mirjanić, Ž.Vaško, A.Ostojić, Gordana Rokvić, Vesna Mrdalj, Ljiljana Drinić, Aleksandra Vučenić,(2009): <i>Population dynamics and structure in rural aereas of the Republic Srpska, Regionalizatio in function of rural development"</i> Mauagement agricola, Proceedings, seria I, vol XI, str 137-145.</p> <p><i>Становништво је носилац економског развоја сваког подручја, па тако и Републике Српске, због тога што је оно основа за већину радних и економских активности. Демографска и социо-економска ситуација су узрочно-последично повезане. Будуће промјене код становништва ће бити условљене промјенама у економском развоју. Да би се пружила детаљнија сазнања о демографским проблемима, истраживања у раду су усмјерена на питање структуре становништва са посебном пажњом према руралним подручјима представљајући неке основне социо-економске карактеристике руралних подручја у Републици Српско, које су резултат изворних властитих истраживања. На основу анализе дошло се до закључка да је према OECD критерију, који је данас доминантан за категоризацију руралних подручја, Република Српска има 95% руралне територије на којој живи око 83% њеног становништва и да би у планирању свог економског развоја Република Српска мора уважавати ову чињеницу у.</i></p>	
<p>3.2.1.3. Мирјанић С., Вашко Ж., Роквић Г., Мрдаљ В., Остојић А., Љиљана Дринић.: <i>Рурални развој у функцији искоришћавања расположивих ресурса - примјери Општина Невесиње, Шековићи и Рибник</i>, Међународни научни скуп, Мултифункционална пољопривреда и рурални развој, Тематски зборник, Београд, 2008.</p> <p><i>На просторима Републике Српске налази се значајан, готово доминантан територијски комплекс са руралним карактеристикама, који обухвата чак 82% њене територије. Та подручја су у великој мјери неискоришћена, њихови природни ресурси су ван функције, са траженим континуираним миграционим процесима. Веома висок проценат ове територије се може сврстати у категорију неразвијених или чак напуштених подручја иако би, према расположивим ресурсима, уз провођење адекватне макроекономске политике ови простори били у стању да се самостално одржавају и развијају. Због тога је неопходно истражити и предложити одговарајући модел развоја који ће уважавајући наведене чињенице, обезбједити уравнотежен и дугорочан развој руралних подручја на бази коришћења свих расположивих људских, природних и</i></p>	

материјалних ресурса.

Циљ овог рада је да, на примјеру три Општине које се налазе на три различита дијела Републике Српске - Невесиње, Шековићи и Рибник, представи модел развоја који ће на бази коришћења ендогених потенцијала и уз ангажовање одређених спољњих средстава, уз партнерства у креирању и имплементацији програма између различитих нивоа одлучивања и локалне заједнице, обезбиједити развој руралних подручја одабраних општина у економском, социјалном и еколошком смислу.

Уз активно учешће представника руралних заједница из све три Општине дефинисане су (сличне) визије развоја њихових руралних подручја.

1. Невесиње - Виши квалитет живота и бољи услови рада и привређивања у сеоским подручјима, уз уважавање принципа одрживог управљања природним ресурсима.
2. Шековићи - Општина Шековићи, оаза Бирчанске регије, мјесто здравог живљења и економичног привређивања њених становника, уточните за све оне који траже мјесто за спортску рекреацију, лов и риболов, духовно ојачање и умјетничку инспирацију, и полазна тачка свим младим и амбициозним људима који желе своју каријеру започети оснивањем МСП на подручју Шековића.
3. Рибник - Подручје одрживог и конкурентног привређивања, квалитетног образовања људских потенцијала, заштићеног природног и културно-историјског наслеђа, уз уважавање принципа одрживог управљања природним ресурсима.

Након дефинисаних визија, а узимајући у обзир претходно идентификоване ресурсе и резултате SWOT анализе, утврђени су стратешки, специфични и оперативни циљеви развоја за сваку од општина и мјере за достизање сваког од циљева.

3.2.2.1. Мирјанић, С., Остојић, А., Вашко, Ж., Љиљана Дринић, Гордана Роквић, Весна Мрдаљ, *Могућности развоја малих и средњих предузећа и предузетништва у општинама Невесиње, Шековић, Рибник*, оригиналан научни рад, *Агрознање*, Vol. 10, бр. 4, 2009.

У европским земљама, темељ привредног развоја предсваљају мала и средња предузећа. Значај развоја сектора малих и средњих предузећа се првенствено огледа у креирању нових радних мјеста, диверификацији или увођењу нових, разноврсних дјелатности у структури привреде, већем технолошком напретку, те реализацији ширих друштвених циљева. Поред сектора малих и средњих предузећа, важни носиоци развоја локалне привреде, у руралним срединама, представљају и различити модалитети предузетништва и малог породичног бизниса.

Подручја општина Невесиње, Шековићи и Рибник имају изразито рурални карактер, које се огледа у смањеној привредној активности, великој незапослености и израженим миграционим кретањима становништва. Стога, један од могућих начина превазилажења тренутног стања на територији датих општина представља развој малих и средњих предузећа и предузетништва, базиран на претходном сагледавању свих расположивих ресурса, од природних до материјалних.

Анализе о могућностима развоја сектора МСП-а и предузетништва наведених општина показују да њихов развој, поред примарних дјелатности, лежи и у искошћавању капацитета у области прераде пољопривредно-прехрамбених производа, дрвопрерађивачке индустрије и туризма.

3.2.2.2. Остојић, А., Љиљана Дринић, Весна Мрдаљ, *Анализа паритета цијена пшенице и кукуруза и инпута у Републици Српској*, страна 129-137, оригиналан научни рад, *Агрознање*, Vol.10., бр.3. 2009. Универзитет у Бања Луци, Пољопривредни факултет

Цијене и међусобни односи цијена су од посебног значаја, јер директно или индиректно утичу на одређивање економског положаја једне производње као и на остварени доходак произвођача. Један од начина утврђивања економског положаја пољопривредног производа на тржишту јесте испитивање паритета цијена пољопривредног производа и важнијих индустријских инпута.

У раду као предмет анализе су разматрани паритети цијена индустријских инпута и откупних цијена кукуруза и пшенице, као двије најдоминантније ратарске културе у

структури сјетве у Републици Српске, за период од 2006-2008 године. Промјене у односима откупних цијена пољопривредних производа, односно кукуруза и пшенице различито утичу на структуру сјетве у ратарској производњи.

3.2.2.3. Весна Мрдаљ, **Љиљана Дринић**, Приказ избора оптималне структуре пољопривредне производње породичног газдинства са подручја Семберије, оригинални научни рад *Агрознање*, Vol. 9., бр. 4. 2008, Универзитет у Бања Луци, Пољопривредни факултет.

Избор и комбиновање линија производње за одређивање оптималне структуре производње мора се заснивати на познавању природних организационо-економских и друштвених услова који одређују положај газдинства. Након дефинисања наведених фактора потребно је утврдити смјер пољопривредне производње, односно дефинисати производни програм газдинства. Дефинисани производни програм усмјерава посматрано пољопривредно газдинство на ратарско-сточарску производњу. У производном програму датог газдинства које је с подручја Семберије тржишни производи су два ратарска производа (пшеница и кукуруз), два повртарска (купус и краставац корнишон) и два производа говедарства (млијeko и тромесечно теле). Путем складиштења, дораде, прераде или продуженог производног циклуса, газдинство ће обезбједити могућност одложене продаје за све тржишне производе.

3.2.2.4. Мирјанић, С., Крстић, Б., Весна Мрдаљ, **Љиљана Дринић**, Гордана Роквић, Вашко, Ж., Остојић А., *Економска валоризација организационо-технолошких рјешења у производњи и промету пољопривредних производа*, оригинални научни рад, страна 55-73, *Агрознање*, Vol. 9., бр. 3, 2008, Универзитет у Бања Луци, Пољопривредни факултет.

Пољопривредну производњу у Републици Српској одликује релативно неразвијеност с значајним удјелом мјешовитог типа газдинства, уситњених посједа (3,6 ха), неповолне структуре производње, ниског степена финализације пољопривредних сировина, ниске тржишне производње, неконкурентности производње пољопривредних произвођача, те слабе тржишне позиционираности пољопривредних произвођача. Способност пољопривредних произвођача да се у избору производње опредељују за профитабилну производњу и на тај начин подигну ниво економске валоризације организационо технолошких фактора је на веома ниском нивоу. Но, без обзира на постојећу неразвијеност пољопривредне производње, она још увјек заузима значајно мјесто у привреди РС, што потврђује и њено учешће у формирању бруто друштвеног производа цјелокупне привреде, где учествује с око 14% (без водопривреде и шумарства). Да би се пољопривреди дао још већи значај, дефинисана је Стратегија развоја за период од десет година, у којој је као један од стратешких циљева наглашено унапређење њене конкурентности. У пољопривредној производњи, до постављеног циља се може доћи кориштењем различитих путева (рјешења), дефинисаним многим факторима, односно њиховим различитим комбинацијама, који представљају организационо-технолошка рјешења. Дакле, тежиште овог рада је на идентификацији организационо-технолошких рјешења, валоризацији тих рјешења с циљем избора најповољнијих варијанти у датим условима производње и промета, како би се побољшали пословни резултати и повећала конкурентност.

4. Образовна дјелатност кандидата

1. Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора: -----	
2. Образовна дјелатност послје последњег избора/реизбора	
2.1. Универзитетски уџбеник који се користи у земљи (6 бодова)	1. Проф. др Стево Мирјанић, Доц. др Жељко Вашко, Доц. др Александар Остојић, Мр Гордана Роквић, Мр Весна Мрдаљ, Мр Љиљана Дринић , дипл. ек. Александра Вученовић. – <i>Рурални развој Републике Српске</i> , Универзитет у Бања Луци, Пољопривредни факултет, Бања Лука, 2010. (352 стране).
Број бодова:	6
2.2 Квалитет педагошког рада на Универзитету (4 бода)	Као виши асистент ангажована је у извођењу вјежби, од школске 2009/10. године на предмету: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Економика прераде пољопривредних производа, Од школске 2008/09. године именована је за одговорног сарадника за извођење вјежби на следећим предметима (Студијски програм Аграрна економија и рурални развој): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мала и средња предузећа у агробизнису, ▪ Маркетинг агроиндустријских производа, ▪ Тржиште пољопривредно прехрамбених производа, ▪ Директна продаја на породичном газдинству, ▪ Истраживање тржишта, Такође је била ангажована на Мастер студију, усмјерење Агробизнис у школској 2008/09. години на предмету: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Развој предузетништва у агробизнису.
Број бодова:	4
Укупан број бодова:	10

5. Стручна дјелатност кандидата

2. Стручна дјелатност послје последњег избора/реизбора	
2.1 Реализован пројекат, патент, сорта, раса, сој или оригиналан метод у производњи (4 бода)	1. Мирјанић С., Вашко Ж., Остојић А., Дринић Љиљана, Роквић Г., Мрдаљ В., Фигурек А. <i>Програм руралног развоја општине Србац</i> , Пољопривредни факултет Бања Лука, 2010. 2. Мирјанић С., Вашко Ж., Остојић А., Роквић Г., Мрдаљ В., Дринић Љиљана, Фигурек А, Биљана Улетиловић. <i>Стратешки план руралног развоја Републике Српске за период 2009-2015. године.</i> , Пољопривредни факултет Бања Лука, 2009. 3. Мирјанић С., Вашко Ж., Роквић Г., Мрдаљ В., Дринић Љиљана , Остојић А.:

	<p><i>Програм руралног развоја општине Невесиње</i>, Пољопривредни факултет Б. Лука, 2008.</p> <p>4. Мирјанић С., Роквић Г., Вашко Ж., Мрдаљ В., Дринић Љиљана, Остојић А.: <i>Програм руралног развоја општине Шековићи</i>, Пољопривредни факултет Бања Лука, 2008..</p> <p>5. Мирјанић С., Мрдаљ В., Вашко Ж., Роквић Г., Дринић Љиљана, Остојић А.: <i>Програм руралног развоја општине Рибник</i>, Пољопривредни факултет Бања Лука, 2008.</p> <p>6. Мирјанић С., Остојић А., Вашко Ж., Дринић Љиљана, Роквић Г., Мрдаљ В.: <i>Студија Могућност развоја малих и средњих предузећа у општини Невесиње</i>, Пољопривредни факултет Бања Лука, 2008.</p> <p>7. Мирјанић С., Дринић Љиљана, Мрдаљ В., Роквић Г., Вашко Ж., Остојић А.: <i>Студија Могућност развоја малих и средњих предузећа у општини Рибник</i>, Пољопривредни факултет Бања Лука, 2008.</p> <p>8. Мирјанић С., Остојић А., Роквић Г., Вашко Ж., Мрдаљ В., Дринић Љиљана: <i>Студија Могућност развоја малих и средњих предузећа у општини Шековићи</i>, Пољопривредни факултет Бања Лука, 2008.</p> <p>9. Крстић Б., Дардић М., Љиљана Дринић, Весна Мрдаљ: <i>Производни програм пољопривредног газдинства Д.О.О. "Милошевић-промет" из Амајлија</i>, Пољопривредни факултет Бања Лука, 2008.</p> <p>10. Мирјанић С., Крстић Б., Вашко Ж., Роквић Г., Остојић А., Дринић Љиљана: <i>Економска валоризација организационо-технолошких рјешења у производњи и промету пољопривредних производа</i>, Пољопривредни факултет, Бања Лука, 2007.</p>
Број бодова	40
2.2 Стручни рад у часопису националног значаја (с рецензијом) (2 бода)	1. Љиљана Дринић , <i>Систем Образовања у функцији развоја предузетништва у БиХ</i> , стручни рад, страна 27 до 33, <i>Агрознање</i> , Vol. 8., бр. 3, 2007. Универзитет у Бања Луци, Пољопривредни факултет.
Број бодова	2
Укупан број бодова:	42

Укупан број бодова прије последњег избора:	11
Укупан број бодова послје последњег избора:	90
Све укупан број бодова:	101

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На објављени конкурс за избор наставника за ужу научну област Економика пољопривреде, за наставне предмете Мала и средња предузећа у агробизнису, Економика прераде пољопривредних производа, Развој предузетништва у руралним подручјима, Развој предузетништва у агробизнису, на Пољопривредном факултету у Бањалуци пријавио се један кандидат, др Љиљана Дринић.

Након што је Комисија констатовала да кандидат испуњава опште и посебне услове предвиђене конкурсом, Статутом Универзитета у Бањалуци и Законом о високом образовању за избор у звање наставника, Комисија је извршила увид и детаљну оцјену референци које су дате у табеларном дијелу Извјештаја.

Кандидат Љиљана Дринић је стекла звање доктора пољопривредних наука на Пољопривредном факултету у Новом Саду.

Током претходног периода кандидат је успјешно повезала стечена теоријска знања и практични рад кроз активно учешће у реализацији 10 домаћих пројеката, а учествовала је на више научних и стручних скупова у земљи и иностранству.

Радам у научно-наставном процесу на Пољопривредном факултету у Бањалуци у звању сарадника - вишег асистента стекла је неопходна педагошка искуства кроз организовање и извођење вјежби из групе агроекономских предмета.

Аутор или коаутор је 9 научних и 1 стручног рада. Научну, стручну и образовну дјелатност кандидата квантитативно репрезентује укупно 101 бод, од чега 11 бодова прије последњег избора у звање вишег асистента и 90 послје последњег избора. У периоду од последњег избора, кандидат је објавио 8 радова, један уџбеник, писан по наставном програму Факултета, а била је и члан истраживачког тима у изради 10 пројеката.

Поменути опис казује да се кандидат Љиљана Дринић већ дужи низ година бави проблематиком економике пољопривреде, како са стручног тако и научног аспекта и да испуњава све услове да буде изабрана у звање наставника за предмете Мала и средња предузећа у агробизнису, Економика прераде пољопривредних производа, Развој предузетништва у руралним подручјима, Развој предузетништва у агробизнису.

Приједлог комисије

Комисија предлаже Научно-наставном вијећу Пољопривредног факултета Универзитета у Бањалуци да се кандидат др Љиљана Дринић изабере у звање наставника за ужу научну област Економика пољопривреде, за наставне предмете: Мала и средња предузећа у агробизнису, Економика прераде пољопривредних производа, Развој предузетништва у руралним подручјима и Развој предузетништва у агробизнису.

Чланови Комисије:

**1. Проф. Др Стево Мирјанић,
редовни професор**

**2. Проф. Др Никола Вукмировић,
редовни професор**

**3. Проф. Др Небојша Новковић,
редовни професор**

Бања Лука: 21.3.2011. године